

l'edat, i el verb *to sear* és «scorch surface of, with hot iron, cauterize, brand». No té res a veure amb l'adj. germ. *sūr* 'agre' (d'on vénen l'al. *sauer*, angl. *sour*). En bon acord amb aquest origen germànic està el clar caràcter germànic de la derivació *SAURINGA, d'on prové oc. ant. *saurenga*, *-zenga*, cat. ant. *sosenga*, que hem establert a *SOLSIR*.

Aqueix adjectiu germ. és mot amb ampla parentela indoeuropea: scr. *çúçyati* 'ell marceix', ave. *haos-* «exarescere», gr. *αῦός* 'sec', *αὔστηρος* 'auster, sever', *αὔω* 'jo torro', paleosl. *subū*, lit. *saūsas* 'sec' (Pok., *IEW*, 880-1); el resultat normal de SAUSÓ- indoeuropeu és SAUR- en germànic occidental. I el món semàntic dels colors i de les cavalcaures correspon bé al dels manlleus germànics. L'àrea romànica del mot quadra també amb un manlleu del fràncic. És doncs un absurd cronològic postular un ll. vg. *SAUREUS derivat del fràncic (!), com volen Tilander i Wartburg (n. 1), per explicar una tardana variant francesa *soir* (S. xv), que es deu aclarir per fets de fonètica valona o, com a molt, en qualitat de forma manllevada del nor. *soyr* 'sec' (potser normandisme) a causa de la gran reputació dels falcons noruecs.

Sembla estar en relació amb aquest adjectiu el nom de planta *sora* que recullo a l'Alt Pallars, com a nom de l'agrella: *sōres* a Àreu (també dit *vinagreta*) i, a Esterri de Cardós (1933, 1934, no el concixien a Tavascan); a l'alta vall d'Assua m'ensenyaren *sōres* muntanya amunt, com una herba refrescant, agra, amb fulla rodona (Llessui, 1959). Com ja indicava jo en el BDC (xxiii, 309) quedem en dubte entre partir del nom de color (si això lliga) o amb el germ. *sūr* 'agre' (angl. *sour*, ale. *sauer*, ags. i a.-al. ant. *sūr*). Si és fundada la teoria de V. Brøndal que aquest mot és d'origen ugrofinès, per conducte dels escites (magiar *sör* 'cervesa', scr. *sūrā* 'espècie de cervesa', ave. *hurā-* 'kumys', alb. *hirs* 'llet agra', esl. *syřū* 'cru, humit'), que suposen una base *sūr-* amb vocal breu (*Mots scythes en roman et germ.*, pp. 6, 11, 17, 27), com sigui que en gòtic no és coneguda la correspondència de l'al. *sauer*, es podria suposar que allí es partís d'aquesta variant *sūr-*, que en gòtic havia de pendre forma *spr* (grafia-da *saūr*), i llavors el nom de planta pallarès sortiria d'aquest mot gòtic.

El nom del poblet berguedà no és *Sa Sorba*, com diu *AlcM* d'altra comarca i altre origen, confonent-lo amb St. Julià Sassorba, sinó *Sorba* (*sōrbə*). Aquest, en efecte, ve de *SÜBÜRĀNUM* > *soorban* > *sōrba(n)*, però és una terminologia desgraciada i vàcua parlar de «regressió», perquè és normal la reculada de l'accent en cas de hiatus (BDC xxii, 251).

Sorbhacienc, *sorbible*, V. *sorbir* *Sòrbic*, V. *serva*

SORBIR, ant. 'xarrupar, xuclar', pres del ll. *sorbēre* 55 id., S. XIII.

«Conjur-te, Jueu: --- si mentiràs --- viu te *sorbesca* la terra, així com *sorbí* Dathan e Abiron, *amen*; condemnat sies ---», *CostTort.* (ix, § 30, Ol., p. 477); també en alguna obra de Llull (*DAG*, *AlcM*). Ja en 60

català antic pertanyia estrictament a l'estil bíblic, religiós o llegendari: «l'àngel pres l'ànima per la mà e menà-la denant la bocha de la bèstia --- e encontinent tots los diables d'infern, qui aquí eran, environaren-la e --- golosamente *sorbiren*-la, axí com a cans rabiosos ---», «l'àngel soptosament des<em>perà la ànima, e los malvats --- donaren-la a la bèstia a menjar, e *surbi*-la tantost entegre en un colp ---», *Hi. del Cavaller Tuglat* (*CoDoACA* XIII, 90.3f., 99.13, ms. fi segle XIV).

Fou clàssic: «Si com lo foc creix la sua flamada / quan li són dats molts fusts perquèls aflam, / e ladoncs creix e mostra major fam / com pot *sorbir* cosa que-l sia dada, / ne pren a mi: car ma voluntat creix / per los desigs presentats en ma penssa / --- / Plena de seny, mon enteniment ferme / en ço que may amador lo fermà / ---», Ausiàs xxxiii, 4d (fa nosa la coma darrere *fam*, en l'ed. *NCL*).¹ El mot no sembla haver tingut gaire ús popular, mai ni segurament enlloc: a tort el presenta altrament *AlcM*, car fins i tot escau posar en dubte que en tingui a Tortosa i el Maestrat: la frase «la seua dona el té *sorbit*» que atribueix a Benassal, parlant d'un home, no prova gaire més que la «dotoria» d'algué que mutila vulgarment la frase clíxé «el té *absorbit*». El terme popular i més viu, en català sempre degué ser *XARRUPAR*. En el fons, com sempre, deu haver-hi el neci prejudici que el castellà és la llengua patró.

DERIV.: *Sorbible* no sembla haver existit en cat. *Sorbit* (?). *Sorbició*, *sorbiment*, llatínismes rars, ocasionals. *Absorbir*, pres del ll. *absorbēre*, més usat des d'antic en la llengua quotidiana. En ús literari fou ja corrent des d'antic: «Sovèn me són meravellat --- de la gran paciència que hagué --- en sofferir que diguessen --- quan no-ls volia complaura --- —Encara no sabets si sòts regina— --- O terra, sorda e injusta! ¿Com no-ls *absorbist*, axí com Datan e Abiron --- per juý divinal axí condempnats?», BMeige (*Somni* iv, Ri., 344.27).

I sovint poc o molt deturpat vulgarment: «que-m fasses *obsorbir* a la terra», *VidesR*, 98v2 (trad. «vis me facere absorberi»); «Na Herodias --- lo cap de St. Johan e la sua fila fo punida --- ayxí que la terra la *obsorbí*», id., 190r1, n. 1 (trad. *deglutivit* 574, *sorbí* en el ms. B).

«És que la terra no la pot *orsorbir*» (l'aigua), Mutxamel, 1963. *Absorbent* [Belv.]. *Absorbit* [id.]. *Absorbència*. *Absorbible*. *Absorbidor*. *Ab-sort* [Belv.]; pres d'*absorptus*, participi d'*absorbēre*; *absorció*; *absortiu*; *absortar*. *Reabsorbir*; *reabsorció*.

CPT.: *Sorbefacienc*.

¹ És: *mostra fam com pot sorbir* --- 'demostra fam di poder...'. Trencant la frase, la coma destrueix la comprensió i la força de la bella i patètica comparança auziànica.

Sorbita, del nom de H. C. Sorby, metallògraf anglès († 1908) *Sorc*, *sorcar*, V. *solc*

SORD, del ll. *sūrdus* id. □ 1.ª doc.: S. XIII.

«Si algun testament és feyt leyalment --- et après